

ՀՏԴ 336.71

Տնտեսագիտություն

ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԴԵՐՁ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՒՄ ԵՎՁԵՆՅԱ ՀԱՅՐԻՅԱՆ

Բանալի բառեր. դրամավարկային քաղաքականություն, դրամավարկային կանոններ, կենտրոնական բանկ, գների կայունություն, հարկաբյուջետային քաղաքականություն, տնտեսական աճ

Ключевые слова: денежно-кредитная политика, денежно-кредитные правила, центральный банк, стабильность цен, налогово-бюджетная политика, экономический рост.

Key words: monetary policy, monetary rules, central bank, price stability, fiscal policy, economic growth.

Ե.Այրիյան

Роль денежно-кредитной политики в современной экономической системе

Одним из необходимых условий для устойчивого развития экономики является внедрение конкретного механизма реализации денежно-кредитной политики. Центральный банк должен выбрать порядок реализации денежно-кредитной политики, наиболее точно соответствующий условиям социально-экономического развития государства. Денежно-кредитная и налогово-бюджетная политика должна осуществляться параллельно друг с другом, в результате чего государство будет иметь устойчивый экономический рост и население с высоким уровнем жизни.

Y. Hayriyan

The Role of Monetary Policy in the Modern Economic System.

One of the necessary conditions for sustainable economic development is the introduction of a specific mechanism for the implementation of monetary policy. The central bank should choose the order implementing the monetary policy that most closely matches the conditions of social and economic development of the country. Monetary and fiscal policy should be carried out in parallel with each other, as a result the state will have sustainable economic growth and population with high standard of living.

Տնտեսության կայուն զարգացման անհրաժեշտ պայմաններից մեկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման հստակ մեխանիզմի ներդրումն է: Կենտրոնական բանկը պետք է ընտրի այնպիսի դրամավարկային քաղաքականության իրականացման կարգ, որն առավելագույնս համապատասխանի պետության սոցիալ-տնտեսական զարգացման պայմաններին: Դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունը պետք է իրականացվեն միմյանց զուգահեռ, ինչի արդյունքում պետությունը կունենա կայուն տնտեսական աճի տեմպ և բարձր կենսամակարդակ ունեցող բնակչություն:

Դրամավարկային քաղաքականությունը հստակ ֆիքսված տնտեսական նպատակին հասնելուն ուղղված գործընթաց է դրամավարկային քաղաքականության գործիքների կամ գործիքային փոփոխականների ընտրության ճանապարհով: Այդ գործընթացն իրականացվում է հատուկ կանոնների օգնությամբ, որոնք, կախված քաղաքական նպատակներից, բազմաթիվ են, և չկա ոչ մի կոնկրետ կանոն, որի օգնությամբ հնարավոր լինի ամբողջությամբ բացատրել դրամավարկային քաղաքականության ազդեցությունը: Այս հանգամանքը կարևորվում է բաց տնտեսություն ունեցող երկրների համար, որտեղ արտաքին կամ ներքին նույնիսկ մի փոքր ցնցումը կարող է հանգեցնել դրամավարկային քաղաքականության իրականացման կանոնների փոփոխության՝ դրամավարկային նպատակային ուղենիշին հասնելու ճանապարհին: Տնտեսության կայուն զարգացման անհրաժեշտ պայմաններից մեկը հանդիսանում է դրամավարկային քաղաքականության իրականացման հստակ մեխանիզմի ներդրումը, որը կենտրոնական բանկին հնարավորություն է տալիս ազդելու գործարար ակտիվության վրա, վերահսկելու առևտրային բանկերի գործունեությունը, ապահովելու կայուն դրամաշրջանառություն: Հարկ է նշել, որ դրամավարկային քաղաքականության իրականացման միջոցով տնտեսությունը դուրս է բերվում ճգնաժամային իրավիճակներից, սակայն վերոնշյալ քաղաքականության սխալ իրականացման արդյունքում հնարավոր է տեղի ունենա հակառակ գործընթացը: Այս առումով դրամավարկային քաղաքականությունը համարվում է նաև տնտեսության անուղղակի կարգավորման այսպես կոչված «փտանգավոր» լծակ:

Դրամավարկային քաղաքականությունը իրենից ներկայացնում է տնտեսական կարգավորման պետական քաղաքականության ուղղություններից մեկը: Որպես դրամավարկային քաղաքականության օբյեկտներ են հանդես գալիս դրամային շուկայում առաջարկը և պահանջարկը, որոնք փոփոխվում են դրամային իշխանությունների, մասնավորապես բանկերի և ոչ բանկային կազմակերպությունների գործողությունների արդյունքում: Դրամավարկային քաղաքականության սուբյեկտներին կամ տնտեսագիտական գործակալներին, որոնց հետ փոխգործակցում է կենտրոնական բանկը, վերաբերում են բանկերը և այլ ֆինանսական ինստիտուտները, որոնք մասնակցում են ֆինանսական համակարգի աշխատանքներին:

Պետության դրամավարկային քաղաքականության ուղեկից կամ կարգավորող է համարվում կենտրոնական բանկը, այն զբաղվում է առևտրային բանկերի վերաֆինանսավորմամբ, ինչի շնորհիվ նրան անվանում են «բանկերի բանկ» (bankers bank): Այն օժտված է դրամի էմիսիայի, դրամաշրջանառության, վարկի և արժույթային կուրսի կարգավորման մենաշնորհային իրավունքով: Կենտրոնական բանկը հանդես է գալիս որպես կառավարության գործակալ պետական բյուջեի սպասարկման ժամանակ և բանկային համակարգի վերահսկող մարմին:

Պրակտիկայում առանձնացվում են դրամավարկային քաղաքականության առաջնային նպատակների մի քանի տեսակներ.

1. գների կայունություն,
2. մակրոտնտեսական գերակայությունների համակցություն,
3. կայուն փոխարժեք,
4. ֆինանսական կայունություն:

Գների կայունությունը որպես դրամավարկային քաղաքականության վերջնական նպատակ ընտրում են հիմնականում տնտեսապես զարգացած երկրները: Հիմնականում դա վերաբերում է այն երկրների, որտեղ իրականացվում է գնաճի նպատակադրման ռազմավարություն:

Աղյուսակ 1

«Մեծ Յոթնյակի» երկրների կենտրոնական Բանկերի վերջնական նպատակները
2014թ. հունվարի դրությամբ

Դրամային իշխանությունները	Դրամավարկային քաղաքականության նպատակները
ԱՄՆ ԴՊՀ	Մաքսիմալ զբաղվածության, կայուն գների և տոկոսադրույքների մակարդակի ապահովմանն արդյունավետ աջակցում
Կանադայի բանկ	Բնակչության կենսամակարդակի բարելավում՝ կայուն, ցածր և կանխատեսվող գնաճի ապահովման միջոցով:
Անգլիայի բանկ	Գների կայունություն և սեփական արժույթի նկատմամբ վստահության բարձրացում, ֆինանսական կայունության ապահովում
Ֆրանսիայի բանկ	Գների կայունության ապահովում
Գերմանական Բուրնեսբանկ	Գների կայունության ապահովում
Իտալիայի բանկ	Գների կայունության ապահովում
Ճապոնիայի բանկ	Նպատակներ. 1. Թողադրամի էմիսիա, ինչպես նաև արժույթային և դրամավարկային կարգավորում 2. Ֆինանսական համակարգի կայունության ապահովում

Աղյուսակ 2

ԱՊՀ անդամ երկրների կենտրոնական բանկերի գործունեության նպատակները

Դրամային իշխանություններ	Դրամավարկային քաղաքականության նպատակները
--------------------------	--

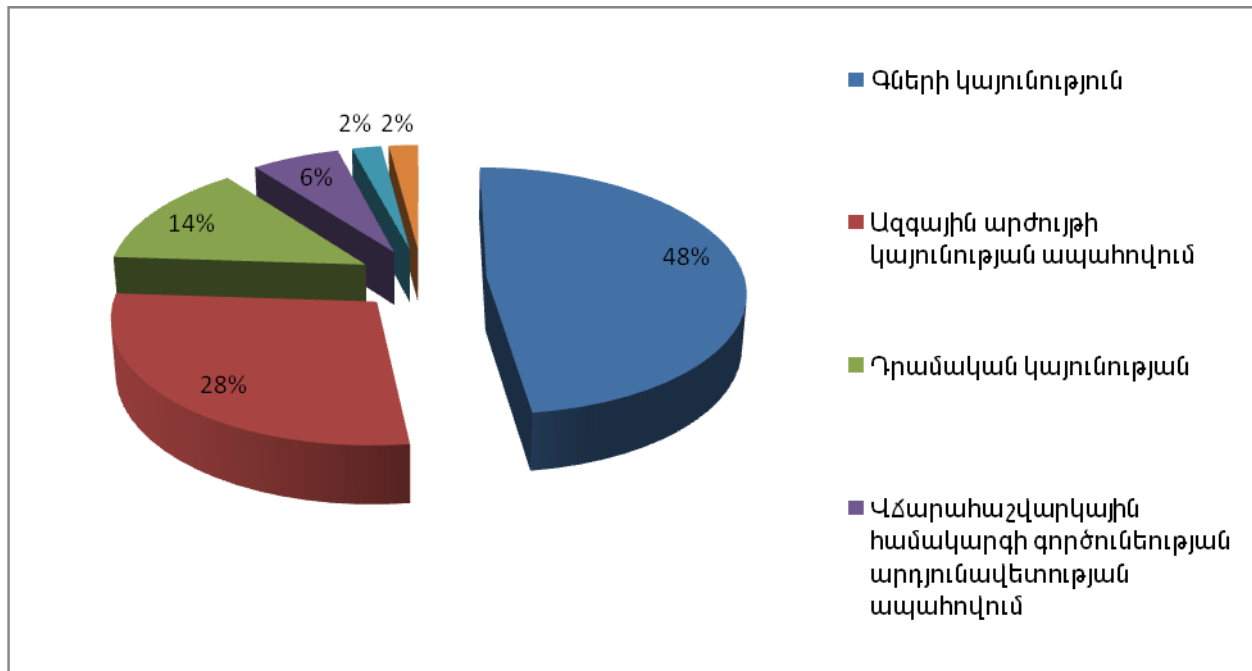
Ադրբեջանի Հանրապետության ազգային բանկ	Ազգային արժույթի կայունության ապահովում (գործունեության հիմնական նպատակ), բանկային և վճարային համակարգի զարգացում և ամրապնդում (լրացուցիչ նպատակներ)
Հայաստանի Հանրապետության Լենտրոնական բանկ	Գնային կայունության ապահովում (գլխավոր նպատակ «Լենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենք) Բանկային համակարգի իրացվելիության, կայունության, վճարունակության և նորմալ գործունեության համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովում (լրացուցիչ նպատակներ)
Բելոռուսի Հանրապետության ազգային բանկ	Հիմնական նպատակներ. Բելառուսական ժուբլու կայունության ապահովում, այդ թվում նաև նրա գնողունակության և արտասահմանյան արժույթի նկատմամբ կայուն կուրսի ապահովում, Բելոռուսի Հանրապետության բանկային համակարգի զարգացում և ամրապնդում, վճարահաշվարկային համակարգի գործունեության արդյունավետության ապահովում:
Վրաստանի ազգային բանկ	1.Վրաստանի դրամավարկային համակարգի արդյունավետ գործելու երաշխավորում (Վրաստանի սահմանադրություն) 2.Ազգային արժույթի գնողունակության և գների կայունության ապահովում, ինչպես նաև Վրաստանի ֆինանսական համակարգի իրացվելիության, վճարունակության և կայունության ապահովում: (Վրաստանի ազգային բանկի մասին օրենք)
Ղազախստանի Հանրապետության ազգային բանկ	Հիմնական նպատակ՝ Ղազախստանի Հանրապետությունում գների կայունության ապահովում: Դրա իրագործման համար Ղազախստանի բանկի վրա են դրվում հետևյալ նպատակները. 1.Պետության դրամավարկային քաղաքականության մշակում և իրագործում 2.Վճարահաշվարկային համակարգի արդյունավետ գործունեության ապահովում 3.Արժույթային կարգավորման և արժույթային վերահսկողության իրականացում 4.Ֆինանսական համակարգի կայունության պահպանմանն ապահովում
Ղրղրզստանի Հանրապետության ազգային բանկ	Գլխավոր նպատակ. գների կայունության ապահովում՝ համապատասխան դրամավարկային քաղաքականության իրականացման միջոցով: Բանկի գործունեության նպատակին հասնելու համար հիմնական խնդիրը հանդիսանում է ազգային արժույթի գնողունակության պահպանումը, հանրապետության բանկային և վճարահաշվարկային համակարգերի անվտանգության և կայունության պահպանումը:
Լատվիայի բանկ	Գլխավոր նպատակ. գների կայունություն (Լատվիայի բանկի մասին օրենք): Հիմնական նպատակը կայանում է նրանում, որ շրջանառության մեջ գտնվող կանխիկ միջոցները կարգավորվեն դրամավարկային քաղաքականության իրականացման միջոցով՝ Լատվիայում գնային կայունության պահպանման համար (Լատվիայի բանկի նպատակների դեկլարացիա)
Լիտվիայի բանկ	Առաջնային նպատակն է գնային կայունության ապահովումը: Լիտվայի բանկը իր իրավասության սահմաններում պետք է պահպանի Լիտվայի Հանրապետության կառավարության տնտեսական քաղաքականությունը, առանց Լիտվայի բանկի առաջնային նպատակի ապահովման խոչընդոտման:
Մոլդովայի ազգային բանկ	Բանկի գլխավոր նպատակ. ազգային արժույթի կայունության հաստատում և պահպանում, որը վերջին հաշվով կապահովվի ցածր գնաճ, կապահպանի արժույթային կայուն կուրս:
Ռուսաստանի Դաշնության բանկ	Հիմնական նպատակ. ժուբլու կայունության ապահովում (ՌԴ սահմանադրություն): Ընթացիկ նպատակներ. ՌԴ բանկային համակարգի զարգացում և ամրապնդում, և վճարային համակարգի արդյունավետ ու ան-

	խափան գործունեության ապահովում (Ռուսաստանի բանկի մասին օրենք)
Տաջիկստանի ազգային բանկ	Բանկի հիմնական խնդիրներ են հանդիսանում. 1. Ազգային արժույթի գնողունակության կայունության պահպանում: Այս խնդրի լուծման համար բանկը հաստատում է դրամային, վարկային և արժույթային շուկաների գործունեության պայմանները, որոնք խթանում են տնտեսության կայուն զարգացմանը: 2. Հանրապետության բանկային համակարգի զարգացում և ամրապնդում 3. Վճարահաշվարկային համակարգի արդյունավետ և անխափան գործելուն աջակցություն
Ուկրաինայի բանկ	Գլխավոր նպատակ. Ուկրաինայի դրամական միավորի կայունության ապահովում (Ուկրաինայի սահմանադրության): Նպատակին հասնելու համար բանկը պետք է խթանի բանկային համակարգի կայունությունը, ինչպես նաև, իր իրավասությունների շրջանակներում, գնային կայունությունը:
Էստոնիայի բանկ	Գների կայունության ապահովում (գլխավոր նպատակ): Նպատակին հասնելու համար բանկի առջև դրվում են հետևյալ հիմնական խնդիրները. 1. Անկախ դրամավարկային քաղաքականության իրականացման միջոցով էստոնական տնտեսական քաղաքականության իրականացմանը մասնակցություն 2. Կանխիկ դրամաշրջանառության կազմակերպում 3. Ֆինանսական կայունության նկատմամբ վերահսկողություն

Առաջնային նպատակի առումով կենտրոնական բանկի խնդիրները հիմնականում համապատասխանում են միմյանց, ինչի չի կարելի ասել ընթացիկ կամ լրացուցիչ նպատակների մասին: Հիմնական խնդրի ապահովման համար տարբեր երկրներ սահմանում են տարբեր ընթացիկ նպատակներ՝ ելնելով սեփական երկրի զարգացվածության աստիճանից, տնտեսական կոնյուկտուրայի իրավիճակից և այլն: Չնայած այն հանգամանքին, որ դրամային իշխանությունները ընդունակ չեն ավելացնելու պետության համախառն ներքին արդյունքի ծավալները, սակայն նրանք ի վիճակի են հարթելու տնտեսական որոշ ցուցանիշների ընթացիկ տատանումները: Կենտրոնական բանկը հնարավորություն ունի կրճատելու համախառն ներքին արդյունքի տատանումների միջակայքերը երկարաժամկետ հատվածում: ՀՆԱ-ի տատանումները պայմանավորված են տարբեր շոկերով, մասնավորապես ներմուծվող կամ արտահանվող ապրանքների գների փոփոխությունները միջազգային շուկայում, հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունները, տեխնոլոգիական շոկերը և այլն: Կարճաժամկետ հատվածում կենտրոնական բանկը կանգնում է այնպիսի ընտրության առջև, ըստ որի նա պետք է կամ խթանի տնտեսական աճը, կամ կրճատի գնաճի տեմպը: Կենտրոնական բանկը կարող է նախընտրել այսպես կոչված «ոսկե միջինը», այսինքն մինիմալացնել ինչպես արտադրության աճի տեմպերը, այպես էլ գնաճի տեմպը:

Ներկայումս որոշ երկրների դրամավարկային քաղաքականության վերջնական նպատակն ազգային արժույթի ներքին ու արտաքին կայունության ապահովումն է, ինչպես նաև կայուն փոխարժեքի կուրսի պահպանումը: Կայուն փոխարժեքի պահպանումը կարևոր է բաց տնտեսություն ունեցող երկրների համար, որտեղ ներմուծման և արտահանման ընթացքում ցանկացած փոխարժեքային տատանումներ առաջ են բերում բավականին լուրջ խոչընդոտներ:

Գների կայունության ապահովումը աշխարհի երկրների կենտրոնական բանկերի մեծամասնության վերջնական նպատակն է: Մի շարք զարգացած երկրներ, ներառյալ նաև ԱՄՆ, հռչակում են դրամավարկային քաղաքականության վերջնական ոչ թե մեկ, այլ մի քանի նպատակներ: Այն ձեռք է բերվել արդյունավետ դրամավարկային քաղաքականության իրականացման բազմամյա տարիների ընթացքում: Այդ երկրներում արդեն կարիք չկա սահմանելու կոնկրետ գների կայունության կամ տնտեսական աճի ապահովումը որպես վերջնական նպատակ, քանի որ վերջիններս արդեն ապահովված են: Այդ երկրների կենտրոնական բանկերի խնդիրն է ժամանակ առ ժամանակ վերանայել իր առջև դրված այս կամ այն խնդրի գերակայության ուղղությունները:

Գծապատկեր1 Կենտրոնական բանկերի վերջնական նպատակները, որոնք ամրագրված են ազգային օրենսդրությամբ

Ընդհանուր առմամբ ավելի նպատակահարմար է խուսափել բազմաթիվ նպատակների ընտրությունից և այդ նպատակների ոչ կոնկրետ ձևակերպումներից, քանի որ դրամավարկային քաղաքականության իրականացման ընթացքում հնարավոր է առաջանան բազմաբնույթ կոնֆլիկտներ, որոնց հաղթահարումը բավականին մեծ դժվարություն կլինի կենտրոնական բանկերի համար:

Դրամավարկային քաղաքականության իրականացման ընթացքում մեծ նշանակություն ունի դրամավարկային կանոնների դերը: Ընդհանուր առմամբ կանոնների կիրառումը թույլ է տալիս կենտրոնական բանկերի քաղաքականությանը լինել ավելի հստակ, մատչելի և հետևողական: Կանոնների միջոցով տրվում են հստակ քանակական նպատակներ, որոնց միջոցով կենտրոնական բանկի համար առավել պարզ է դառնում այս կամ այն իրավիճակում կոշտ կամ մեղմ միջոցառումների կիրառման անհրաժեշտությունը: Դրամավարկային քաղաքականության ազդեցությունը տնտեսության վրա տեղի է ունենում փոխանցումային մեխանիզմների միջոցով:

Փոխանցումային մեխանիզմի կառուցվածքը կազմված է այսպես կոչված խողովակներից, որոնք ներկայացնում են մակրոտնտեսական փոփոխականների յուրահատուկ շղթա, որոնցով փոխանցվում են փոփոխությունների ազդակները: Փոխանցումային մեխանիզմի խողովակներն են.

1. Տոկոսադրույքի խողովակ: Դրամավարկային քաղաքականության, մեղմացումը կամ խստացումը արտացոլվում է շուկայական տոկոսադրույքի նվազման կամ բարձրացման վրա, այսինքն՝ խթանելու կամ սահմանափակելու ներդրումները և համախառն պահանջարկի այլ բաղադրիչները:

2. Վարկային խողովակ (վարկային հայացք). այստեղ առանձնացվում են երկու խողովակներ. վարկավորման լայն խողովակում կամ հաշվեկշռային խողովակում առկա են գլխավոր դերակատարություն ունեցող ֆինանսական ակտիվներ, որոնք ֆիրմաներին և տնային տնտեսություններին տրամադրվող վարկերի ապահովման համար են և հիմնված են վարկավորման ռիսկի նվազման արդյունքի վրա, երբ տնտեսությունում ավելանում է փողի ընդհանուր ծավալը:

3. Փոխարժեքի խողովակ. փոխարժեքի խողովակն առանցքային տարր է բաց տնտեսությունների ԴՎԲ մոդելներում: Այն արտահայտում է ԴՎԲ ազդեցությունը համախառն պահանջարկի և արտադրության վրա՝ փոխարժեքի փոփոխության արդյունքում: Իրական փոխարժեքի դինամիկան անմիջական ազդեցություն ունի արտահանման և ներմուծման ծավալի վրա:

4. Ակտիվների արժեքի խողովակ. այն առավելապես նշանակալից է զարգացած պետությունների դեպքում: Դրամավարկային քաղաքականությունը հանգեցնում է ներդրումների աճին, և տոկոսա-

դրույթների ընդհանուր նվազումն իջեցնում է ընթացիկ սպառման գինը, սպառողական պահանջարկն աճում է ի հաշիվ մասնավոր խնայողությունների: Արդյունքում ծախսերն ավելանում են ներդրումների և սպառման տեսքով: Այսպիսով՝ ավելանում է համախառն պահանջարկը:

5. Բարեկեցության խողովակ. այն առաջին անգամ նկարագրվեց Ֆ.Մոդիլյանի և Ա.Էնդոյի կողմից առաջարկված կենսական ցիկլի գործընթացում կուտակված խնայողությունների վարկածում: Բանի որ տոկոսադրույքի փոփոխությունն իր ազդեցությունն է թողնում երկարաժամկետ ֆինանսական ակտիվների արժեքի վրա, որոնցում տեղաբաշխված են խնայողությունները (բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր, անշարժ գույք, թանկարժեք մետաղներ), նրա աճը կբերի բարեկեցության նվազման և սպառման:

6. Մոնետար խողովակը. այն նկարագրում է փողի առաջարկի ուղղակի էֆեկտն ակտիվների գնի վրա: Մոնետար խողովակում տոկոսադրույքը կարևոր դեր չի խաղում, և դրամավարկային փոփոխության ազդակները փոխանցվում են փողի բազայի միջոցով:

Կենտրոնական բանկը, կառավարության հետ համատեղ, պետք է ընտրի այնպիսի ԴՎԲ կարգ, որն առավելագույնս համապատասխանի պետության սոցիալ-տնտեսական զարգացման պայմաններին ու նպատակներին՝ հաշվի առնելով ֆինանսական շուկայի հասունության մակարդակը: Դրամավարկային քաղաքականության ազդեցությունը տնտեսության վրա իրականացվում է երկու փուլերով: Առաջին փուլում երկրի կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության գործիքներով ազդում է ֆինանսական համակարգի տնտեսական սուբյեկտների վարքագծի վրա, իսկ երկրորդ փուլում, վերջիններս հարմարվելով իրականացվող դրամավարկային քաղաքականությանը, ճշգրտում են իրական հատվածի տնտեսական սուբյեկտների հետ իրենց հարաբերությունները, որն էլ անդրադառնում է տնտեսության ամբողջական պահանջարկի վրա:

Այսպիսով, ցանկացած պետության գլխավոր նպատակը պետք է լինի բնակչության նորմալ կենսամակարդակի ապահովումը, որին հասնելու համար պետությունը պետք է իրականացնի արդյունավետ դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականություն: Կենսամակարդակի ապահովման տեսանկյունից կարևորվում է տնտեսություն մեջ գների կայուն մակարդակի ապահովումը, ինչին էլ ձգտում է յուրաքանչյուր պետություն: Եթե հարկաբյուջետային քաղաքականության միջոցով պետությունը պետական ծախսերի միջոցով ուղղակիորեն է անդրադառնում իրական հատվածի վրա, ապա դրամավարկային քաղաքականության միջոցով այդ ազդեցությունը կրում է անուղղակի բնույթ: Ի տարբերություն հարկաբյուջետային քաղաքականության, դրամավարկային քաղաքականությունը համարվում է ճկուն քաղաքականություն: Այն իր գործիքակազմով հնարավորություն ունի արագ արձագանքել տնտեսությունում տեղի ունեցող փոփոխություններին: Արդյունավետ դրամավարկային քաղաքականությունը ենթադրում է տնտեսության զարգացման համար անհրաժեշտ պայմանների ապահովում՝ հստակ մշակված ռազմավարության իրականացման միջոցով: Դրամավարկային քաղաքականության համար պետք է սահմանված լինեն հստակ նպատակներ և այդ նպատակներին հասնելու համար միջոցառումների հստակ հերթականություն: Դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականությունը պետք է իրականացվեն միմյանց զուգահեռ, ինչի արդյունքում միայն տնտեսությունը կունենա կայուն տնտեսական աճի տեմպ և բարձր կենսամակարդակ ունեցող բնակչություն:

Գրականություն

1. С. Р Моисеев: Денежно-кредитная политика: теория и практика, 2011, с 193
2. Закон "О Национальном Банке Азербайджанской Республики" гл. 1, статья 4
3. «Կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենք, հոդված 4
4. Закон "О Национальном Банке Республики Беларусь" раздел. 1, статья 2
5. Закон "О Национальном Банке Республики Грузия" гл. 1, статья 2
6. Закон "О Национальном Банке Республики Казахстан" гл. 2, статья 7
7. Закон "О Национальном банке Кыргызской Республики" статья 2
8. Закон "О банке Латвии" статья 3
9. Закон "О банке Литвы" статья 4

10. Закон "О Национальном банке Молдовы" статья 4
11. Федеральный закон "О Центральном банке Российской Федерации (Банке России)", статья 3
12. Frisell L., Roszbach K., Spagnolo G. Governing the Governors: A clinical study of Central Banks
13. Закон "О Национальном Банке Республики Таджикистан" гл.1, статья 4
14. Закон "О Национальном Банке Республики Украины" гл.1, статья 4
15. Закон "О Национальном Банке Республики Эстонии" гл.1, статья 2
16. Моисеев С.Р., Трансмиссионный механизм денежно-кредитной политики, "Финансы и кредит" № 18, 2002. с26
17. С.Андрюшин, В.Кузнецова, Приоритеты денежно-кредитной политики центральных банков в новых условиях, Вопросы экономики, 2011, N 6. с18
18. The Transmission of Monetary Policy in Emerging Market Economis, BIS Working Paper N 3 January 2008, p 15-16

Տեղեկություններ հեղինակի մասին

Եվգենյա Հայրիյան – տ.գ.թ., ԱրՊՀ ֆինանսահաշվային ամբիոն

E-mail: evgenyahayriyan@mail.ru

Հոդվածը տպագրության է ներառվում խմբագրական կոլեկիայի անդամ, տ.գ.դ. Յու. Սուվարյանը: